

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین - دانشکده پرستاری و مامایی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

کمیته برنامه‌ریزی درسی - الگوی برنامه آموزشی دوره (Course plans)

عنوان درس: کارآموزی پرستاری سلامت جامعه / فردو خانواده / محیط	نام مدرس: استاد پورچی
دانشکده: پرستاری - مامایی	گروه آموزشی: پرستاری
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی	نیمسال اول / دوم: دوم
تعداد و نوع واحد: 1	روز و ساعت برگزاری:
محل برگزاری: خانه بهداشت ، مرکز بهداشت	دروس پیش نیاز: پرستاری بهداشت جامعه ۳ و ۲ و ۱
آدرس دفتر:	تلفن و روزهای تماس:
آدرس پست الکترونیکی:	تاریخ شروع درس:
تاریخ تدوین طرح درس:	تاریخ بازنگری طرح درس: ۹۵/۲/۵

هدف کلی: در پایان کارآموزی و کارورزی پرستاری بهداشت جامعه دانشجو باید بتواند ساختارهای یادگیری تئوری درس پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳ را در عمل به کار برده طبق فرآیند پرستاری جامعه نگر در جهت سلامت جسمی، روانی و اجتماعی افراد جامعه گام بردارد.

اهداف ویژه:

هدف اول: آشنایی با واکسیناسیون و ایمن سازی و به کار گیری صحیح تئوری در عمل

واکسیناسیون و ایمن سازی

توان علمی دانشجو:

دانشجو باید قادر باشد (مختص دانشجویان دختر و پسر)

- ۱- ایمن سازی فعال و غیرفعال را تعریف کند .
- ۲- واکسن های ایجاد کننده ایمنی غیر فعال را بشناسد .
- ۳- تفاوت ایمنی فعال و غیرفعال را بداند .
- ۴- عوامل ایجاد کننده ایمنی غیر فعال را بشناسد .
- ۵- دفاع اختصاصی بدن در مقابل بیماری ها را توضیح دهد .
- ۶- تفاوت ایمنی همورال و سلولار و مرکب را بداند .
- ۷- واکسن هایی که ایمنی فعال را ایجاد میکنند بشناسند .
- ۸- واکسن هایی که ایمنی غیر فعال را ایجاد میکنند بشناسند .
- ۹- تفاوت بین واکسن های کشته شده و ضعیف شده را بداند .
- ۱۰- ساختمان واکسن و اجزاء سازنده آن را بشناسد .
- ۱۱- کلیات هفت واکسن اجباری بر علیه بیماری های هدف را توضیح دهد .
- ۱۲- بیماری های بومی (سل ، تب مالت ، سالک ، هاری و ...) را توضیح دهد .

توان عملی دانشجو

دانشجو در عمل باید : (مختص دانشجویان دختر و پسر)

- ۱- زنجیره سرد را بشناسد و در موقع واکسیناسیون آن را رعایت کند .
- ۲- دوز واکسن ها را بشناسد و رعایت کند .
- ۳- راه مصرف صحیح واکسن ها (خوراکی ، عضلانی ، وریدی ، زیر جلدی و داخل جلدی) را بشناسد و رعایت کند .
- ۴- تاریخ انقضاء واکسن ها را بداند .

- ۵-نوبت واکسیناسیون را طبق برنامه روتین بداند .
- ۶-موارد منع مصرف واکسن ها را بداند .
- ۷-واکسن ها را در کارت واکسیناسیون و پرونده خانوار به درستی ثبت کند .
- ۸-وسایل و ابزار مورد استفاده را در پایان کار تمیز کرده و در جای خود قرار دهد .
- ۹-در هنگام واکسیناسیون نکات ایمنی مرتبط با خود و مددجو را رعایت کند.
- ۱۰-به درستی در مورد مراقبت بعد از واکسیناسیون و عوارض آن به مراجعین آموزش دهد .
- ۱۱-در مقابل مددجویان انعطاف پذیری دارد و انتقادات را با ملایمت بپذیرد .
- ۱۲-با پرسنل رفتار مناسب داشته و انتقاد پذیر باشد .
- ۱۳-نسبت به عوارض تزریق نادرست واکسن ها به درستی آشنایی داشته باشد .

تکالیف

دانشجو باید :

- ۱-حداقل هر واکسن تزریقی را دوبار انجام دهد .
- ۲-حداقل یک بار آماده سازی واکسن های ب ت ژو سرخک را انجام دهد .
- ۳-حداقل یک بار واکسن ها را به طور مناسب در گلد باکس قرار دهد .
- ۴-حداقل دوبار آموزش مراقبت بعد از واکسیناسیون به مددجو دهد .
- ۵-حداقل دو بار نسبت به تکمیل کارت واکسیناسیون و ثبت در پرونده مددجو اقدام نماید .

هدف دوم : آشنایی با روش های تنظیم خانواده در مراکز بهداشتی و به کار گیری تئوری در عمل

تنظیم خانواده

توان علمی دانشجو :

دانشجو باید قادر باشد : (مختص دانشجویان دختر و پسر)

- ۱- انواع و روش های تنظیم خانواده را توضیح دهد .
- ۲- مکانیسم اثر و انواع روش های تنظیم خانواده را به درستی بشناسد .
- ۳- طریقه استفاده از انواع وسایل تنظیم خانواده را توضیح دهد .
- ۴- مزایای استفاده از انواع روش های تنظیم خانواده را به درستی بشناسد .
- ۵- عوارض استفاده از انواع روش های تنظیم خانواده را به درستی بشناسد .
- ۶- عوارض جانبی انواع روش های تنظیم خانواده را بشناسد .
- ۷- موارد منع نسبی و مطلق انواع روش های تنظیم را بشناسد .
- ۸- کاربرد استفاده از انواع وسایل تنظیم خانواده را متناسب با وضعیت مددجو تشخیص دهد و بشناسد .
- ۹- نحوه ی ارزیابی وضعیت سلامت مددجویان را متناسب با نوع روش مورد استفاده بداند و به درستی در پرونده های بهداشتی ثبت کند .
- ۱۰- داروهای کاهنده اثر انواع روش های تنظیم خانواده را بشناسد .
- ۱۱- میزان اثر هر یک از وسایل پیشگیری از بارداری را بداند .
- ۱۲- روش مناسب آموزش به مددجو را در صورت فراموشی خوردن قرص ها بداند .
- ۱۳- روش پیشگیری از بارداری اورژانسی را بشناسد .
- ۱۴- پاپ اسمیر و اهمیت استفاده از آن را بشناسد .

توان عملی دانشجو

دانشجو در عمل باید : (مختص دانشجویان دختر)

- ۱- متناسب با ویژگی های مددجو (سطح سواد ، سن ، فرهنگ و ...) اهمیت تنظیم خانواده را به مددجو آموزش دهد .
- ۲- فرم فاصله گذاری را به درستی تکمیل کرده و تفسیر کند .
- ۳- روش مناسب در صورت هر بار فراموشی خوردن قرص را به مددجو آموزش دهد .
- ۴- اهمیت پاپ اسمیر را به مددجو آموزش دهد .

هدف سوم : آشنایی با روش های پایش سلامتی مادر و کودک و به کار گیری تئوری در عمل

مادر و کودک

توان علمی دانشجو

دانشجو باید قادر باشد : (مختص دانشجویان دختر و پسر)

- ۱- فرم مراقبت از کودک سالم را به درستی توضیح دهد .
- ۲- روش بررسی کودک سالم را می شناسد و به درستی توضیح دهد .
- ۳- وضعیت تنفسی کودک را به درستی بررسی کرده و قادر به تشخیص مشکلات تنفسی کودک باشد .
- ۴- انواع زردی در نوزادان را شناخته و روش های درمان و مراقبت های پرستاری را توضیح دهد .
- ۵- معیار های رشد جسمی کودک (وزن ، قد ، دور سر) به تفکیک در گروه های مختلف سنی به درستی بشناسد .
- ۶- نمودار رشد کودک را شناخته و به درستی تفسیر کند .
- ۷- اختلال رشد کودک را به درستی شناخته و نحوه پیگیری آن را به درستی توضیح دهد .
- ۸- داو های مکمل تغذیه ای کودک و زمان استفاده از آن را به درستی تویج دهد .
- ۹- مراحل تکامل روانی و اجتماعی کودک را تر هر مقطعی بشناسد .
- ۱۰- نحوه صحیح شیر دادن به کودک را به درستی بشناسد .

۱۱- تغذیه کمکی کودک (زمان مناسب ، نحوه تهیه و مراحل آن) را بشناسد .

۱۲- مواد غذایی ممنوع تا یک سالگی را بشناسد .

۱۳- آزمایشات روتین کودک را تا سه سالگی شناخته و تغییرات غیر طبیعی آن را تشخیص دهد .

۱۴- پیشگیری از حوادث در هر مقطع سنی (از بدو تولد تا دبستان) را به درستی بشناسد .

۱۵- روش ارتباط مناسب والد با کودک را متناسب با سن کودک بشناسد .

۱۶- روش آموزش توالت رفتن به کودک را بداند .

۱۷- روش رشد زبان آموزی و خلاقیت کودک را به درستی میداند .

توان عملی دانشجو

دانشجو در عمل باید : (مختص دانشجویان پسر و دختر)

۱- فرم کودک سالم را به درستی ثبت کند .

۲- در مورد تغذیه کمکی ، دارو های مکمل در زمان کودکی ، نحوه ارتباط والد با کودک ، پیشگیری از اختلال رشد در کودکی و پیشگیری از حوادث دوران کودکی به والد آموزش چهره به چهره دهد .

۳- چارت رشد کودک را به درستی ثبت کند .

۴- رشد جسمی کودک را به درستی اندازه بگیرد .

تکالیف

دانشجو باید :

۱- حداقل سه بار به والد در مورد تغذیه کمکی ، دارو های مکمل در زمان کودکی ، نحوه ارتباط با کودک ، پیشگیری از اختلال رشد در کودک و پیشگیری از حوادث دوران کودکی به والد آموزش چهره به چهره دهد .

۲- حداقل دو بار فرم کودک سالم ، چارت رشد ، چارت جدول واکسیناسیون را به درستی تکمیل نماید .

۳- حذاق یک بار دفاتر ثبت واحد مادر و کودک و تنظیم خانواده را به درستی تکمیل نماید .

هدف چهارم : آشنایی بامراقبت های دوران بارداری و کنترل سلامت زنان و به کار گیری تئوری در عمل

بهداشت محیط

توان علمی دانشجو

دانشجو باید قادر باشد : (مختص دانشجویان دختر و پسر)

۱- روش صحیح نمونه گیری از آب را توضیح دهد .

۲- بهداشت مواد غذایی و تقلبات آن را توضیح دهد .

۳- آزمایشات روتین بهداشتی کارکنان اماکن اغذیه فروشی را بشناسد و تفسیر کند .

۴- بیماری های منتقله از طریق آب و غذای آلوده را به درستی توضیح دهد .

۵- فرم های بررسی اماکن فروش و توزیع مواد غذایی را به درستی تفسیر کند .

۶- شاخص های بهداشتی مراکز خدماتی (آرایشگاه ها ، نانوايي ها ، قنادی ها ، رستوران ها ، قصابی ها و تمامی مراکز تحت پوشش واحد بهداشت محیط) را به درستی بشناسد .

تکالیف

دانشجو باید :

۱- حداقل یک بازدید از مراکز بهداشتی به همراه کارشناس بهداشت محیط انجام دهد .

۲- یک گزارش از بازدید با توجه به نوع واحد بازدید شده بنویسد .

هدف ششم : آشنایی با اهداف پرستاری بهداشت مدارس و به کارگیری تئوری در عمل

مدارس

توان علمی و عملی دانشجو

دانشجو باید قادر باشد :

۱- حداقل استاندارد بهداشت محیط مدرسه را از جهات زیر بشناسد و بررسی کند .

--- محل استقرار مدرسه

--- مشخصات سرویس های بهداشتی

--- مشخصات فیزیکی مدرسه

--- مشخصات زمین بازی

--- مساحت مدرسه به نسبت دانشجو

--- تعداد سرویس های بهداشتی به نسبت دانش آموز

--- مساحت کلاس درس به تعداد دانش آموز

--- مشخصات فیزیکی کلاس درس

--- مشخصات وسایل حرارتی و برودتی

--- مشخصات حفاظتی و ایمنی مدرسه

--- وضعیت نظافت مدرسه

۲- وضعیت سلامت جسمی دانش آموز را بررسی کند .

۳- وضعیت سلامت روانی دانش آموز را بررسی کند .

۴- به دانش آموزان متناسب با مقطع سنی آنها آموزش بهداشت دهد .

--- مهارت های بهداشتی را به دانش آموزان آموزش دهد .

--- مهارت های زندگی را به دانش آموزان آموزش دهد .

۵- ارزیابی وضعیت تغذیه دانش آموز

۶- ارزیابی وضعیت بهداشت مواد غذایی بوفه مدارس

فعالیت

دانشجو باید :

۱- حداقل دو بار در کلاس درس متناسب با وضعیت سنی دانش آموز آموزش بهداشت (فردی ، روانی ، اجتماعی و محیطی) دهد .

۲- در صورت اعلام نیاز آموزشی پرسنل مدارس ضمن هماهنگی با مربی خود کلاس آموزشی برگزار نماید .

۳- گزارش کاملی از فعالیت های فوق به مربی خود تحویل دهد .

هدف هفتم : آشنایی با اصول مراقبت های اولیه بهداشتی در روستا و به کارگیری تئوری در عمل

روستا

توان علمی دانشجو :

۱- اصول و اجزاء مراقبت های اولیه بهداشتی را توضیح دهد .

۲- نقش مراقبت های اولیه بهداشتی را در سیستم خدمات بهداشتی روستا توضیح دهد .

۳- وظایف بهورز را توضیح دهد .

۴- سیستم ارجاء را در سیستم خدمات بهداشتی روستایی توضیح دهد .

۵- بیماری های بومی روستایی را توضیح دهد .

۶- آمار و ثبت آن در دفاتر موجود در خانه های بهداشتی را به درستی توضیح دهد .

فعالیت :

دانشجو باید :

۱- گزارشی مبنی بر فعالیت های خانه بهداشت روستایی و نقش بهورز در آن و مراکز بهداشتی و درمانی روستایی ارائه دهد (در کار آموزی) .

۲- کلیه فعالیت های آموزشی ، بهداشتی ، درمانی و اجرایی بهورز را در زمینه آموزش ، بهداشت ، واکسیناسیون ، بهداشت مادر و کودک ، بهداشت محیط ، بیماری های بومی ، تنظیم خانواده و پیشنهادات خود را ارائه دهد (در کار آموزی در عرصه)

هدف هشتم : اجرای فرآیند آموزشی در عمل

تکالیف کلی

دانشجویان باید :

۱- هر روز درباره یک موضوع مرتبط با فعالیت های واحد بهداشتی که قبلا توسط مربی به عنوان تکلیف آموزشی معرفی شده است اطلاعات کامل داشت و در ژورنال کلاب روزانه ارائه دهد .

۲- در پایان کارآموزی در عرصه دانشجویان موظفند هریک به تنهایی یک پوستر و پمفلت بهداشتی به مربی خود تحویل دهند .

۳- در پایان کارآموزی دانشجویان موظفند تحت نظارت مربی خود یک پوستر و پمفلت در گروه های سه نفره به مربی تحویل دهند .

۴- در پایان کارآموزی در عرصه دانشجویان موظفند واحد های مرکز را مورد ارزیابی قرار داده و در قالب فرآیند به مربی خود تحویل دهند .

هدف نهم : آشنایی دانشجویان با معیار های ارزیابی اخلاقی و اجتماعی در محیط کارآموزی جهت رشد و توسعه حرفه پرستاری

وضعیت ظاهری و توانایی اخلاقی و اجتماعی دانشجو

دانشجو باید :

۱- وضعیت ظاهری و پوشش خود رامطابق شئونات اسلامی رعایت کند .

۲- پوشش کارآموزی خود را مطابق با قوانین و سیاست های دانشکده را رعایت کند (نصب اتیکت ، فرم مخصوص) .

۳- نکات بهداشتی پوشش خود را رعایت کند .

۴- اعتماد به نفس داشته و مسئولیت پذیر باشد .

۵- به موقع در محل کار آموزی حاضر شده و به آن خاتمه دهد .

۶- بدون اجازه محل کار آموزی را ترک نکند .

۷- مسئولیت را با رغبت بپذیرد .

۸- کارها را با سرعت و دقت انجام دهد .

۹- انتقادات و پیشنهادات را به راحتی بپذیرد .

۱۰- توانایی های خود را شناخته و در صورت مشکل از توانایی های دیگران استفاده کند .

۱۱- حرمت انسانی و اخلاقی مددجو را حفظ کند .

۱۲- حرمت اخلاقی و قلمرو پرسنل را حفظ کند .

۱۳- آداب و فرهنگ مناسب رفتاری را در حین کار رعایت کند .

نکات مورد توجه در تهیه پوستر و پمفلت :

۱- پوستر فقط باید یک پیام را به مخاطب بدهد .

۲- افراد باسواد و بی سواد درک واحدی از آن داشته باشند .

۳- طوری طراحی شود که توجه مخاطب را به خود جلب کند ..

۴- به صفحات مجزا تقسیم بندی و روی جلد متناسب با موضوع از تصویر استفاده شود .

۵- در صفحه آخر رفرنس ذکر شود.

روش ارزیابی دانشجویان :

%۱۰

%۸۰

%۱۰

- حضور فعال در زمان کارآموزی
- ارزشیابی مربی در پایان دوره
- ارائه کنفرانس و تکالیف مربوطه